

В българската църква в Хага, за чието запазване Мандалиев (първият вдясно) активно работи в последните 6 години.

СНИМКИ: АРХИВ

Иконата е прозорец, през който виждаме „невидимото“

Когато я създаваме, ние вървим по пътя към откриване на възвишеното, на съвършеното. Важен е пътят към него. Когато го извървим, се докосваме до тайнството. И се пречистваме, без значение вярваши ли сме, или не. Чрез естетиката на иконописца достигаме до едно друго ниво на емоционалност, помагачо на съвременния забързан човек да намери своята цялостност, мястото си във вселената. Кой са най-често избраните образи, които холандците предпочитат за иконите? Богородица и Младенеца, Христос с ангелите, Свети Георги Победоносец. Понякога се изобразяват цели сцени - от Петдесетница, от бягството в Египет. Когато са готови, курсистите могат да осветят иконите си в българската църква в Хага. Много от иконите в самата църква са направени от самия Мартин. Иконите пред иконостаса, по стените, на тавана - все от неговата ръка! Мартин е ангажиран през последните 6 години и в акцията по спасяване на сградата на българската църква в Хага, която е

Мартин Мандалиев в ателието си.

Българин учи холандците да рисуват икони

(Продължение от 13-а стр.)
които води Мартин в Холандия вече 19 години, са минали стотици курсисти. Много от тях търсят в процеса на създаването на една икона спокойствието, пречистващото, допират до мистиката.

Някои се записват неколкократно в курса,

веднъж усетили благотворното влияние на изработката на икона по традициите на източното православие.

Разговарям с няколко от тях, които току-що са започнали поредния шестдневен курс по иконопис, съпроводени от Мартин и потопени в творческата атмосфера на ателието му. В най-новата група има художничка, педагог, съдия, мениджър, администратор. Единодушни са в ентузиазма, любовитството си и вярата, че това, което правят, наставлявани от Мартин и под звуците на църковнославянските песнопения, ще им донесе желаното познание и спокойствие. „Иконите не са

просто религиозни образци на изкуството“, казва Мандалиев. „Те препращат към една по-висша форма на познанието.

Мартин Мандалиев разкрива на холандците тънкостите при създаването на българските икони.

СНИМКИ: АРХИВ

единствена в Холандия. В плановете на общината, чиято собственост е сградата, беше предвидено ново жилищно строителство и огромната градина около черквата трябваше да стане паркинг. Наскоро новото строителство започва, но сградата на черквата остава и е предоставена за закупуване от българите. Надеждата е, че ще се намерят българи с достатъчно средства, за които запазването на храма в Хага е важно.

Във време, в което в големите европейски градове живеят хора от много националности и различни религии, би трябвало да има място и за една българска църква, в този случай - единствена в Холандия. Не само като място, където българи, арменци и украинци могат да отидат за празник, на служба, за помен или за кръщаване, но и заради засиления интерес на холандците към светоусещането и начина на живот на българите. А и където могат да си осветят създадените от самите тях икони.

Как се създава икона?

Иконата се прави върху дъска, неколкократно грундирана. Дървото обикновено е липа, орех, бук. Боите са приготвени от естествени материали - пигменти на основата на яйчената темпера. Иконите се правят по установен канон, изборът на цветовете, композицията и използваните материали е строго определен. Иконописецът трябва да има търпение, монашеско търпение. Слои след слоеве се нанасят с любов и уважение, чака се

нанесеното да изсъхне добре, преди да се мине към следващия слой. Някои курсисти се учудват, че не се разрешава бързо съхнене ... „Не може“, отсича Мартин. „Научаващ се на търпение!“ Работи се, като се изгражда тъмна основа. Започва се с тъмните тонове и се върви към светлите. „Да създаваш икона, означава да рисуваш не с четка, а със светлина“, казва Мартин. „Божествената светлина!“